

Økonomistyring – ledelse og digitale muligheder

LandboNord, 25. november 2019

v/ Joachim Glerup Andersen

SEGES

Promilleafgiftsfonden for landbrug

STØTTET AF



Indhold

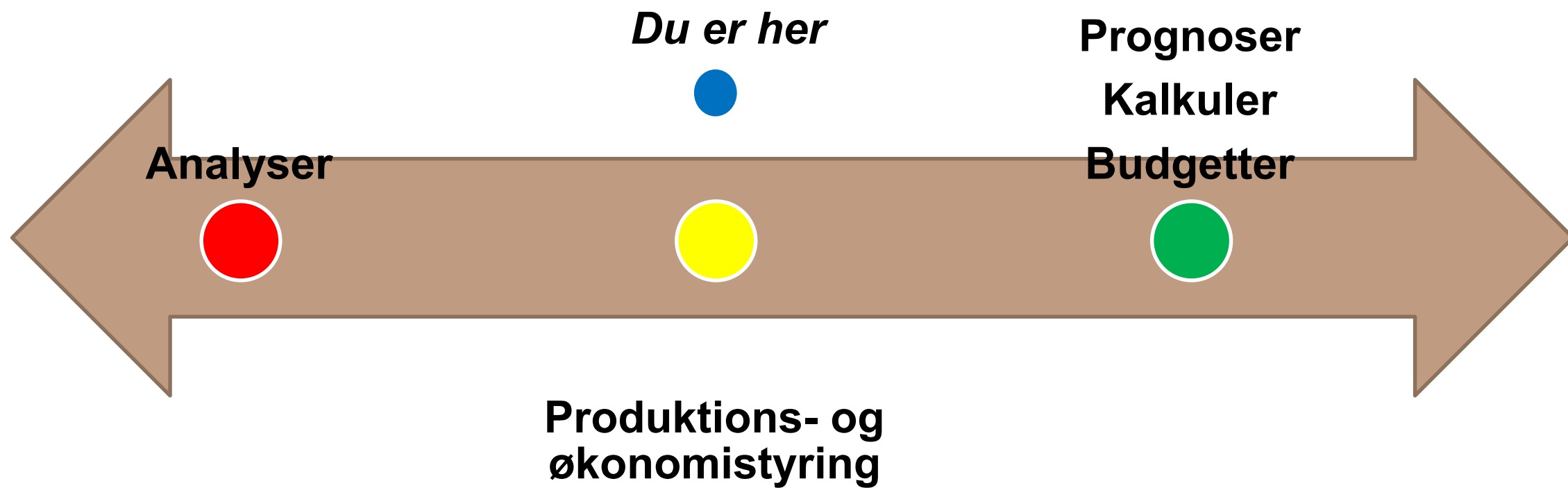
- Præsentation af deltagere. Hvordan styrer du i dag?
- Økonomistyring
- Eksempel på digital økonomistyring – hvilke værktøjer er der?
- Benchmark tal til brug i budgetter m.m.
- Ønsker til værktøjer fremover. Ideer og debat.



Bordet rundt

- **Præsenter bedriften, produktion og den måde du styrer og leder bedriften på:**
 - Produktionsomfang.
 - Medarbejdere, og ledelse.
 - Planlægning og styring af produktionen.
 - Planlægning, opfølgning og styring af økonomi. Hvordan gør jeg? Hvilke værktøjer?
 - Styring af økonomi:
 - Hvad er min vigtigste erfaring/læring?
 - Hvad er den største fejl jeg har begået?

Økonomi i et tidsmæssigt perspektiv



Hvilke redskaber til økonomistyring har vi i dag

- Årsregnskab
- Business check (årligt). Driftsgrensanalyse.
- DB-tjek (halv årlig)

Tabel 2. Uddrag af resultater fra Business Check Svineproduktion 2018 – slagtesvin

GENNEMSNIKTAL	SLAGTESVIN 2-7.000 PROD. (L)	SLAGTESVIN 7-12.000 PROD. (M)	SLAGTESVIN OVER 12.000 PROD. (S)
Antal bedrifter	150	135	125
Antal slagtesvin	4.664	9.067	22.332
Opnået DB, kr. pr. slagtesvin	61,1	75,2	85,2
Krav til DB, kr. pr. slagtesvin	130	120	117
Resultat driftsgren, kr. pr. slagtesvin	-69,2	-44,5	-32,1
Pris pr. prod. slagtesvin, kr. pr. kg	9,40	9,35	9,55
Fremstillingspris, kr. pr. kg	10,1	9,71	9,76
Bunden kapital, kr. pr. slagtesvin	637	601	577
Afkastningsgrad, pct.	-9,17%	-6,61%	-4,22%

SVINEPRODUKTION

SLAGTESVIN

Over 12.000 producerede slagtesvin

Løbenummer (Antal bedrifter i gruppen 125)	Gns. gruppen	Top 10	S4
Percentil	-	-	P98
Antal producerede slagtesvin	22.332	18.840	12-15.000
Slagtevægt, kg.	85,9	86,6	84,0
Vægt indsatte smågrise, kg.	30,8	31,0	32,0
Nøgletal			
Foderomkostninger pr. enhed	346	338	331
Arbejdsomkostninger pr. enhed	32,0	28,1	19,9
Krav til dækningsbidrag pr. enhed	117	97,8	84,9
Bundet kapital pr. enhed	577	552	438
Anvendt rentesats, pct.	2,40	1,75	2,50
Resultatkorrektion ved 4 % rente	-9,95	-12,7	-6,57
Afkastningsgrad	-4,22	9,25	11,4

SVINEPRODUKTION

SLAGTESVIN

Over 12.000 producerede slagtesvin

Løbenummer (Antal bedrifter i gruppen 125)	Gns. gruppen	Top 10	S4
Dyreomsætning og andre landbrugsindtægter ekskl. værdiændringer	4,26	4,61	3,72
Foderomkostninger	4,06	4,48	3,94
Dyrlæge og diverse	0,14	0,15	0,21
Energi, vedligehold mv	0,27	0,24	0,21
Arbejdsomkostninger	0,37	0,37	0,24
Ejd.skat, forsikr. og diverse kapomk	0,13	0,11	0,07
Afskrivninger i alt	0,31	0,36	0,16
Renteomk og leje	0,30	0,21	0,33
Fremstillingspris pr. kg sl.svin	9,76	9,15	8,89
Heraf køb af smågrise	4,30	4,70	3,76
Pris pr. kg prod. slagtesvin	9,55	9,76	9,53
Pris soyaskrå, kr. pr. kg	2,56	2,55	2,53
Pris tilskudsfoder, kr. pr. kg	2,65	2,87	
Pris færdigblanding slsvin, kr. pr. kg	1,61	1,60	1,63

Over 12.000 producerede slagtesvin

Specifikation af resultat

Salg slagtesvin	823	845	801
Køb af grise	-367	-355	-316
Besætningsforskydning	-13,4	-16,1	-15,5
Andre Landbrugsindtægter slsvin	1,25	6,88	3,16
Bruttoudbytte i alt	443	481	473
Korn	-135	-100	-166
Tilskudsfoder og råvarer	-74,5	-54,0	-73,1
Færdigblanding	-117	-175	-70,8
Andet foder	-19,0	-8,88	-22,0
Dyrlæge og medicin	-5,67	-5,43	-7,00
Avl, rådgivning og kontrol	-0,58	-0,27	
Diverse vedr. husdyr	-5,71	-5,68	-10,4
Stykomkostninger i alt	-358	-350	-349
Dækningsbidrag	85,2	131	124

Over 12.000 producerede slagtesvin

Energi svin	-10,3	-8,60	-9,53
Vedligehold	-11,3	-9,64	-7,99
Lønomkostninger	-24,2	-22,5	-8,27
Ejeraflønning	-7,82	-5,57	-11,6
Forsikring	-3,81	-2,86	-1,61
Diverse kapacitetsomkostninger svin	-8,15	-5,39	-4,14
Kapacitetsomkostninger i alt	-65,5	-54,6	-43,2
Afskrivning bygninger	-16,0	-17,2	-11,2
Afskrivning inventar	-10,3	-9,85	-2,45
Leje af driftsbygninger	-11,9	-6,70	-17,0
Renteomk. af bundet kapital	-13,1	-9,39	-11,0
Kapitalomkostninger i alt	-51,7	-43,2	-41,7
Resultat, driftsgren	-32,1	33,2	39,0

Dækningsbidrag slagtesvin

Slagtesvin	Bedste 25 %		Gns. 65 bes. (122)		Variation	
	1. Halvår 2019	1. Halvår 2014	1. Halvår 2019	1. Halvår 2014	1. Halvår 2019	1. Halvår 2014
Prod. grise/år	9.950	12.681	13.363	10.734		
Slagtevægt, kg	87,3	85,3	86,3	85,0		79,4-91,0
Kr./kg svinekød	11,59	10,74	11,08	10,56		-
Smågrise, kr./stk.	407	401	403	415		337-491
Kød-%	61,5	60,9	61,6	60,5		58,5-62,4
Dagl. tilvækst, g	1.024	930	987	935		767-1.162
kr./kg tilvækst	4,31	4,36	4,40	4,67		3,90-5,56
% døde + kass.	2,9	3,2	3,3	3,6		1,3-6,0
Vet. omk.	5,4	4,4	5,4	5,6		1,8-18,9
Diverse	6,4	6,8	7,4	6,9		2,9-19,6
DB/sl.svin, kr./stk.	213	201	155	145	58-297	18-249

Fraktilanalyse - Slagtesvin

DB-tjek - 1. halvår 2019

Besætningsejer

Besætningsnr	563
Hitliste nr	-
Placering på hitliste, aktuelle periode	-

Kom med i DB-tjek

Slakteri	
Status indkøbte grise	
Hjemmeblander	Min
Intern smågrisepris anvendt	
Vådfoder	

Antal bes. i fraktil analysen 19

	Stærk konkurrenceevne					50%	60%	Stort forbedringspotentiale			
	5%	10%	25%	33%	40%			67%	75%	90%	95%
Reference dgl. tilv., 30-100kg, g	1.131	1.108	1.033	1.009	1.008	995	968	949	941	899	883
Foderforbrug, FESv/kg tilvækst	2,53	2,55	2,57	2,64	2,65	2,67	2,70	2,73	2,75	2,86	2,88
Reference f. forbrug, 30-110 kg, Fesv	2,46	2,49	2,56	2,60	2,62	2,63	2,64	2,65	2,71	2,82	2,85
Døde, pct	1,8	2,6	3,1	3,2	3,2	3,5	3,7	4,1	5,2	6,3	8,1
Vægt ved indsættelse, kg	38,5	36,1	35,3	34,5	33,7	32,2	30,6	30,4	29,1	27,2	26,6
Gns. slagtevægt, kg	89,2	88,7	86,9	86,0	86,0	85,6	85,4	85,3	85,1	83,7	83,1
Gns. kødpct.	62,6	62,3	61,7	61,6	61,6	61,3	61,1	60,9	60,8	60,6	60,4
Basis	98	98	97	96	96	96	95	95	93	90	89
Prod. grise pr. stiplads pr. år	4,3	4,2	3,9	3,7	3,6	3,5	3,3	3,3	3,3	3,0	2,6
Opnået købspris, kr./stk.	346	353	364	372	379	386	391	401	419	454	464
Opnået slagtepris i perioden, kr./kg	12,68	12,05	10,97	10,88	10,86	10,83	10,71	10,65	10,57	10,37	10,34
Produktionsomkostning, kr./kg slagtevægt	-8,38	-8,41	-8,56	-8,57	-8,61	-8,80	-9,13	-9,19	-9,28	-9,60	-9,68
Pris foder, kr./FESv	1,52	1,54	1,55	1,59	1,59	1,60	1,62	1,62	1,63	1,63	1,65
Veterinære omk. i alt, kr.	1,6	1,8	2,9	3,1	4,3	4,7	5,2	5,4	7,8	9,3	10,3
Diverse omk. Inkl. DAKA, kr.	3,1	3,8	4,5	5,0	5,2	5,7	5,9	6,2	6,7	8,5	10,2
DB, kr./prod. gris	285	219	181	180	173	171	151	133	127	115	111
Arbejdsforbrug, kr./prod. gris	16,0	17,5	27,8	31,2	31,8	33,5	35,3	37,1	37,5	47,4	51,4

Hvilke redskaber til økonomistyring har vi i dag

- Årsregnskab
- Business check (årligt). Driftsgrensanalyse.
- DB-tjek (halv årlig)
- Budget
- Budgetopfølgning (Halvår/kvartal/måned)
- E-overblik (Kvartal/måned)
- Landmandens Dashboard (realtid)



Når vi kender årsagerne til spredning i resultater, og forstår hvordan vi påvirker dem, kan vi arbejde på at forbedre resultater

Hvor er det vi kommer fra?

...bilagsmapper, rigtig tunge

En årsrapport i februar som primær analyse.

Suppleret med sund fornuft, og godt købmandskab.

Men er det nok i fremtiden?

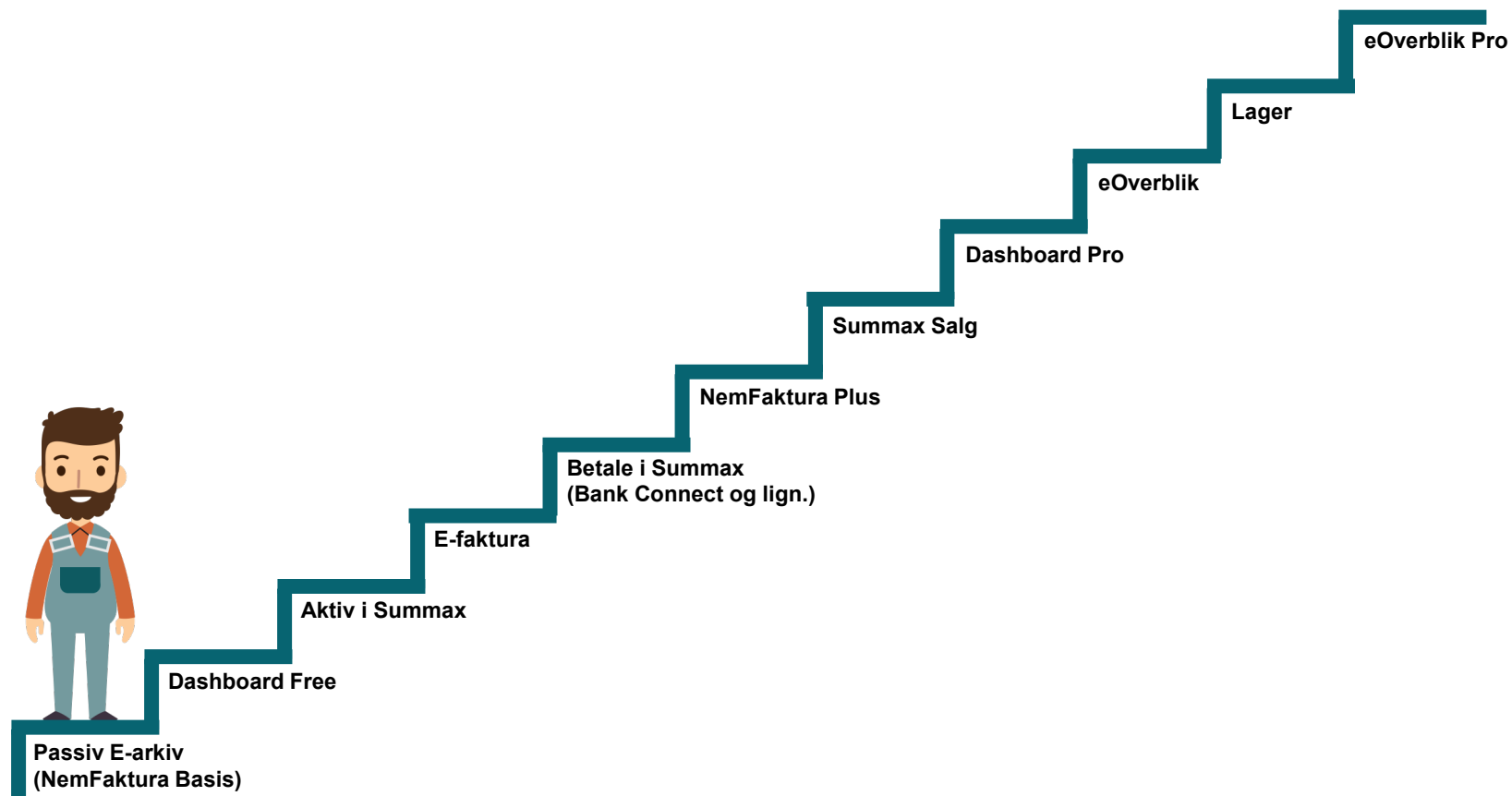
Bilagsmappen:

- Tager lang tid at finde rundt i.
- Får ikke lige talt tingene sammen løbende. (eksempelvis diverse kontoen)
- Kontoudskrift. Kræver at man kan ringe til assistent. (indenfor normal arbejdstid).

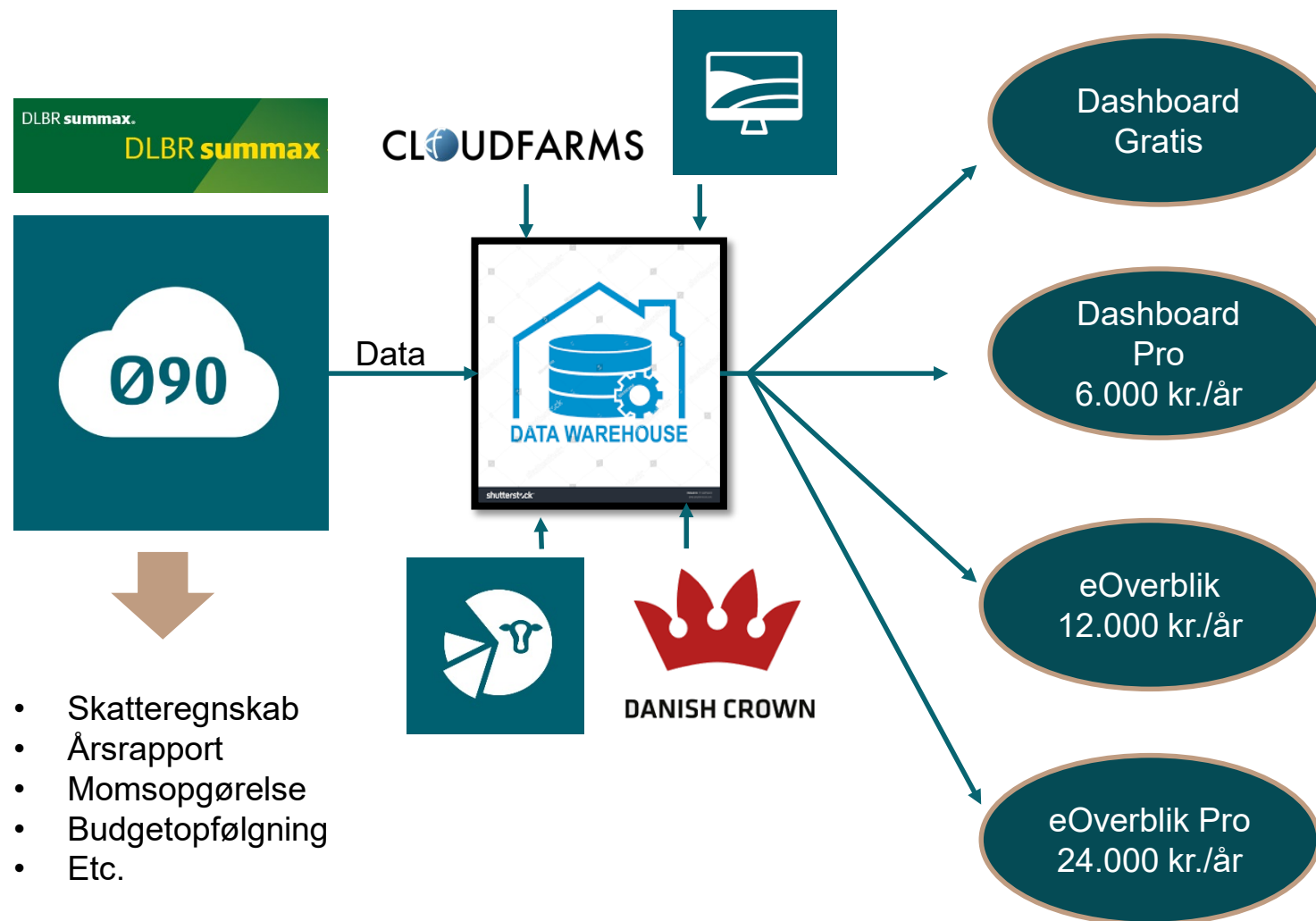
SEGES



Den Digitale Trappe

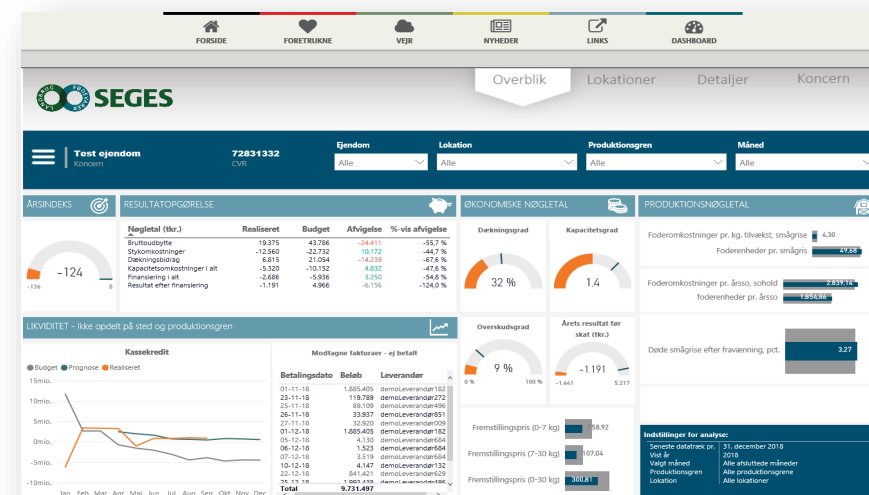
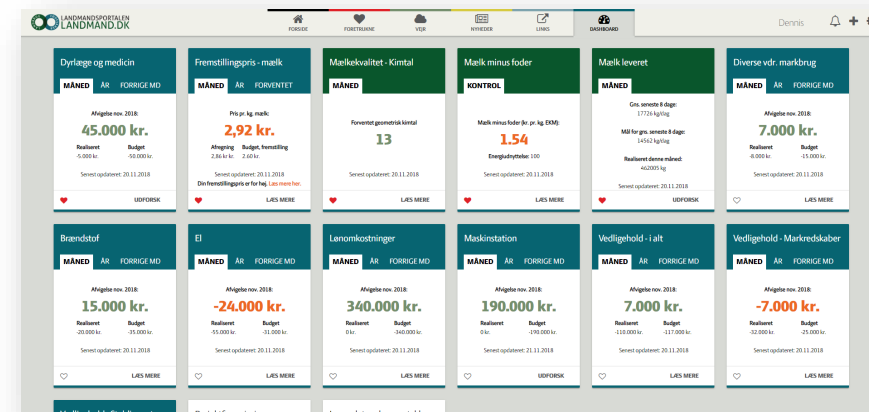


Hvor kommer data fra, nu og i fremtiden?

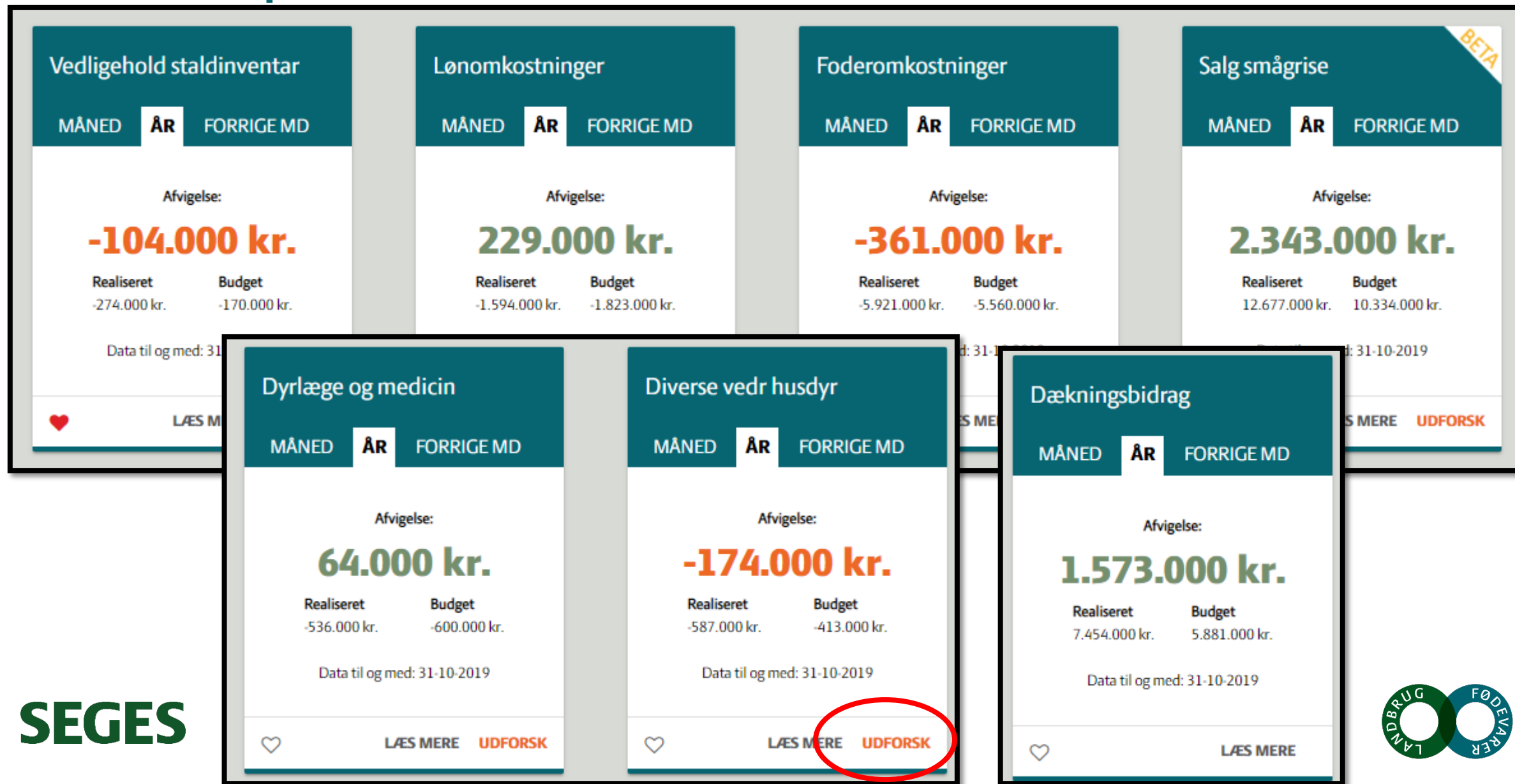


- Skatteregnskab
- Årsrapport
- Momsopgørelse
- Budgetopfølgning
- Etc.

SEGES



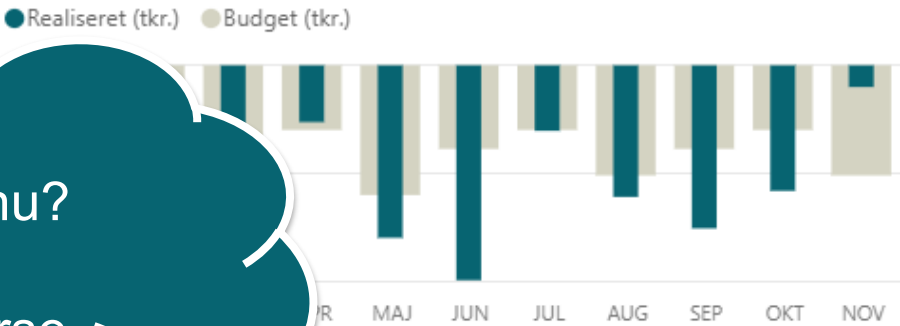
Dashboard på Landmand.dk





DIVERSE VEDR. HUSDYR

REALISERET IFT BUDGET PR. MÅNED (I TKR.)



Dør der flere grise lige nu?
Hvad har jeg brugt diverse pengene på?

OVERSIGT PR. MÅNED

POSTERINGER

Konto: flere valgt

Periode: JAN, FEB, MAR, APR, MAJ, JUN, JUL, AUG, SEP, OKT, NOV

Tip:
Vælg en enkelt konto ved at klikke på kolonneoverskriften.
Vælg flere ved at holde "CTRL" nede.
Fravælg ved at klikke på samme konto en gang til.

Afvigelse		Budget	
Måned	ætningsgebyr mv.	Daka, gebyrer mv.	Diverse omkostninger
Januar		-9.419	-27.822
Februar		13.494	3.823
Marts		-7.854	-7.667
April		-6.641	-2.083
Maj	-2.022	11.041	-17.127
Juni		-9.447	-35.026
Juli		-10.083	-159 -617
August		-2.518	-7.920
Total	-2.022	-18.646	-159 -93.962

Kontonr	Dato	Posteringstekst	Beløb	Bilag
447000	31-10-2019	Besøg	-1.620	
447010	14-01-2019	LS A/S HATTING-KS	-17.556	
447010	12-02-2019	LS A/S HATTING-KS	-18.389	
447010	12-03-2019	LS A/S HATTING-KS	-16.579	
447010	25-03-2019	OVERFØRSEL Hattings	31.671	
447010	31-03-2019	hatting	16.929	
447010	31-03-2019	Sæd	-59	
447010	13-05-2019	LS A/S HATTING-KS	-18.954	
447010	13-05-2019	Sæd	-2.457	
447010	12-06-2019	LS A/S HATTING-KS	-18.139	
447010	12-06-2019	Sæd	-417	
447010	30-06-2019	hatting	-17.595	
447010	12-08-2019	LS A/S HATTING-KS	-20.558	
447010	12-09-2019	LS A/S HATTING-KS	-17.892	
447010	30-09-2019	Sæd	-17.219	
447010	31-10-2019	Hattings Duroc Produktionssæd	-3.562	
447010	31-10-2019	Hattings Duroc PRRS	-9.191	
Total			-596.970	

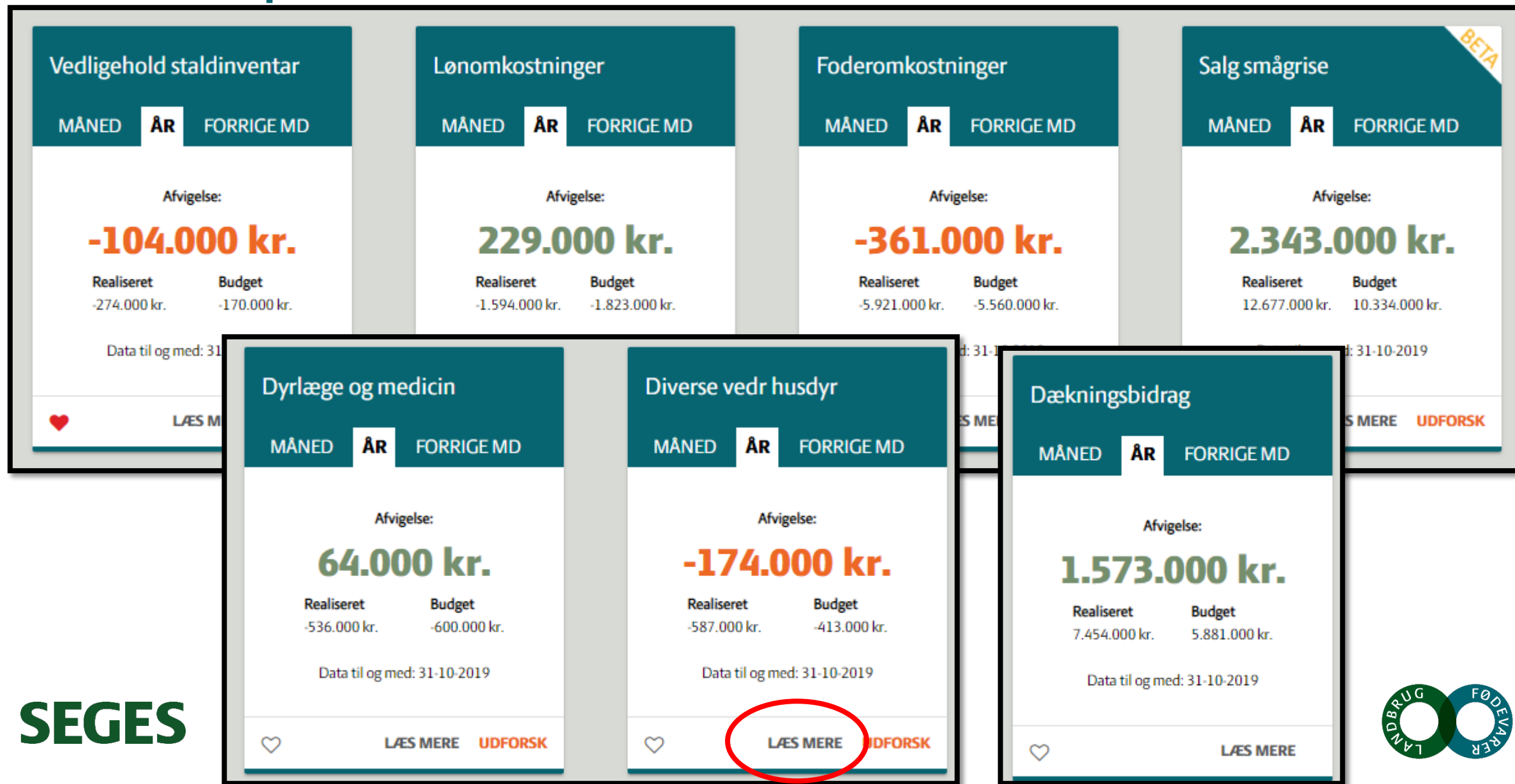
Fra overblik på økonomisk resultat - til bilag - med to klik

NH84075251	Indikator-blik
GR7500YET206	Y-Leje m/sp.ring 30-62-18
CI325594	Fladskive ø17x40x5mm
CI921084	afstandsrør f/strammebolt
GR7500YEL206-2RF	Leje M/Spændring
CIZED220010	Filtring 35-47-5
CI9511041	Lejedæksel U/Filt 45
GR75006007-2RS	kugleleje 35-62-14
CI84454026	Slidliste i slug 990mm 3huls
CI151-573	Popnitte 4.8x12.7
CI84493612	Luftfilter udv.cr/cx
CI87682993	Udv. Kabinefilter/Luftfilter
CI84058793	Kabinefilter cr/cx
CI84597064	Brændstoffilter
	Miljø Afgift
CI84348882	Brændstoffilter/vandudskilling 10mm føler
	Miljø Afgift
CI84565867	Motoroliefilter Indsats

1 stk			
1 stk			
1 stk			
1 stk			
1 stk			
2 stk			
2 stk			
2 stk			
3 stk	495,62	10%	1.358,17
6 stk	4,1	10%	22,52
1 stk	1.017,1	10%	915,59
1 stk	268,68	10%	241,81
1 stk	393,89	10%	354,50
1 stk	416,62	10%	374,96
1 stk	9,50		9,50
1 stk	154,28	10%	138,85
1 stk	9,50		9,50
1 stk	510,90	10%	459,81
1 stk	8,50		8,50

Landmand: "Det er meget nemmere at finde nu, og betyder jeg oftere får tjekket tingene"

Dashboard på Landmand.dk



Læs mere

Det betyder kortet "Diverse"

Diverse omkostninger vedrørende h
til avl, produktionsrådgivning, ydels

For en svineproduktion indeholder

- Avl
- Produktionsrådgivning (dæ
- Afhentning af døde dyr
- Strøelse (både egenprodu
- Rengøringsmidler
- Orale hjælpemidler (altre
foder og elektrolyt)

For alle bedrifter henter kortet data fra følgende kontointervaller:

- 4450-4479
- 4486-4549

Afviger dine diverse omkostninger vedr. husdyr fra budgettet

Der kan også være store periodeforskydninger på de konti, der hører til kortet, fordi materialer leveres til lang tids forbrug, henover eksempelvis fire kvartaler.

Hvis du oplever væsentlige afvigelser, kan det skyldes materialer, som egentligt er til vedligeholdelse, f.eks. varmelamper. Derudover skal du være opmærksom på, at kontiene ikke skal indeholde udgifter til medicin og dyrlæge.

Sådan kan du reducere dine diverse omkostninger vedr. husdyr

Diverse vedr. husdyr kan indeholde store poster, som måske ikke er strengt nødvendige for produktionen. Derfor kan du med fordel overvåge disse kontis væsentlige poster, så du følger dem tæt ud fra en "Nice to have" eller "Need to have"-tilgang.

Hvad siger andre landmænd

Før besøg har testgårde kigget på følgende (op til flere gange pr. uge)

- "År" (til dato/seneste måned) viser om vi er på sporet.
- "Måned" giver fornemmelse af det seneste er med – det betaler sig at få regninger ekspederet
- "Udforsk" – Hvad ligger bag og hvor ligger afvigelsen? –Alle finder noget småt/stort, som overrasker eller kunne være ført anderledes
- Prioritering – Nogle kort er vigtigere – passer med et "fokus" på bedriften



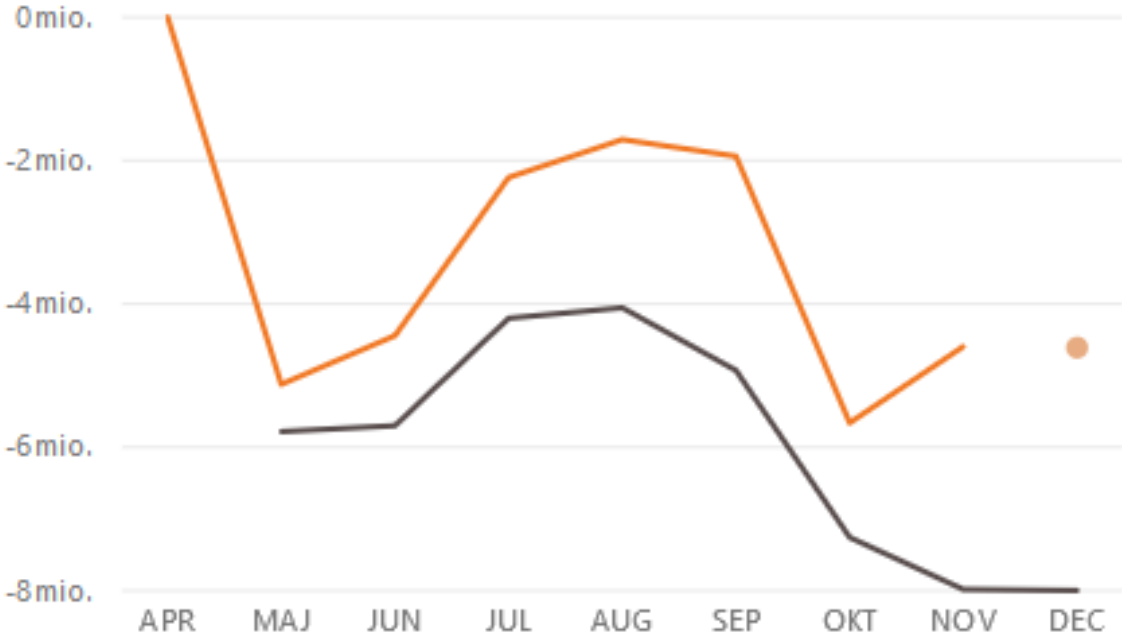
Likviditet, er på vej

LIKVIDITET - Ikke opdelt på produktionsgren



Kassekredit

Realiseret Prognose Budget



Modtagne fakturaer - ej betalt

Betaling	Beløb	Leverandør
22-11-2019	4.596,35	Demo-lleverandør1
22-11-2019	8.976,25	Demo-lleverandør2
Total	13.572,60	

Svineproducent:
"Med den funktion sparer
jeg at logge på min
netbank ... og kan tjekke
det kl. 23"

Ø90Kort	
Stykomkostninger	X
Dækningsbidrag	X
Kapacitetsomkostninger	X
Kontante kapacitetsomkostninger	X
Resultat før skat	X
Dyrlæge og Medicin	X
Diverse omkostninger	X
Diverse vedr husdyr	X
Diverse vedr markbrug	X
Brændstof	X
El	X
Energi - i alt	X
Lønomkostninger	X
Maskinstation	X
Vedligehold i alt	X
Vedligehold markredskaber	X
Vedligehold staldinventar	X
Foderomkostninger	X

DMSKort	
Mælk leveret	X
Mælk minus foder	X
Mælke kvalitet celletal	X
Mælke kvalitet kimtal	X
Døde køer og kalve	X

Ønskeseddel

CloudfarmKort
Slagtesvin - Slagtning
Slagtesvin - Antal
Slagtesvin - Tilvækst
Slagtesvin - Indgang
Smågrise - Vægt
Smågrise - Tilvækst
Smågrise - Antal
Sohold - Fravænning
Sohold - Dødelighed
Sohold - Grise pr årsso
Sohold - Foder
Sohold - Faring
Projekt 5372 (Ø90)
Revisions omkostninger
Vedligehold fast ejendom
Køb udsæd
Køb gødning
Køb planteværn
Salg køer
Salg kvier
Salg slagtekalve
Salg kalve
Salg slagtesvin
Salg søer og gylte
Salg orner
Salg smågrise
Salg polte
Aktieudbytte
Salg Mælk

E-overblik. Slagtesvin. Opdelt på lokation



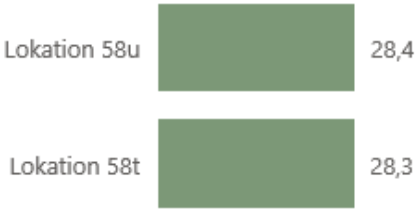
SLAGTESVIN

EJENDOM:

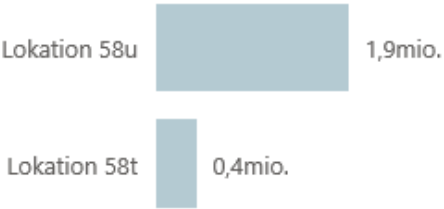
DEMO

CVR:

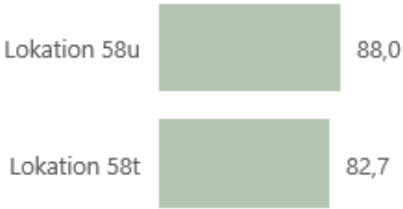
Indgangsvægt kg. (gns)



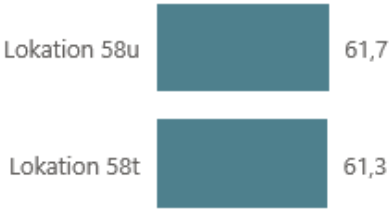
Forbrugt foder kg. total



Slagtevægt kg. (gns)



Kødprocent

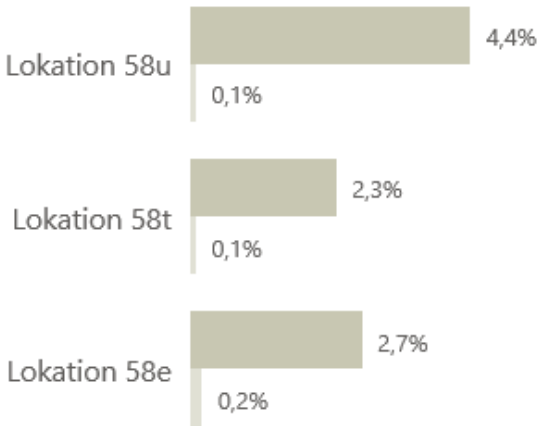


VÆLG NØGLETAL

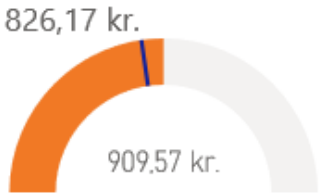


Andel døde og kasserede

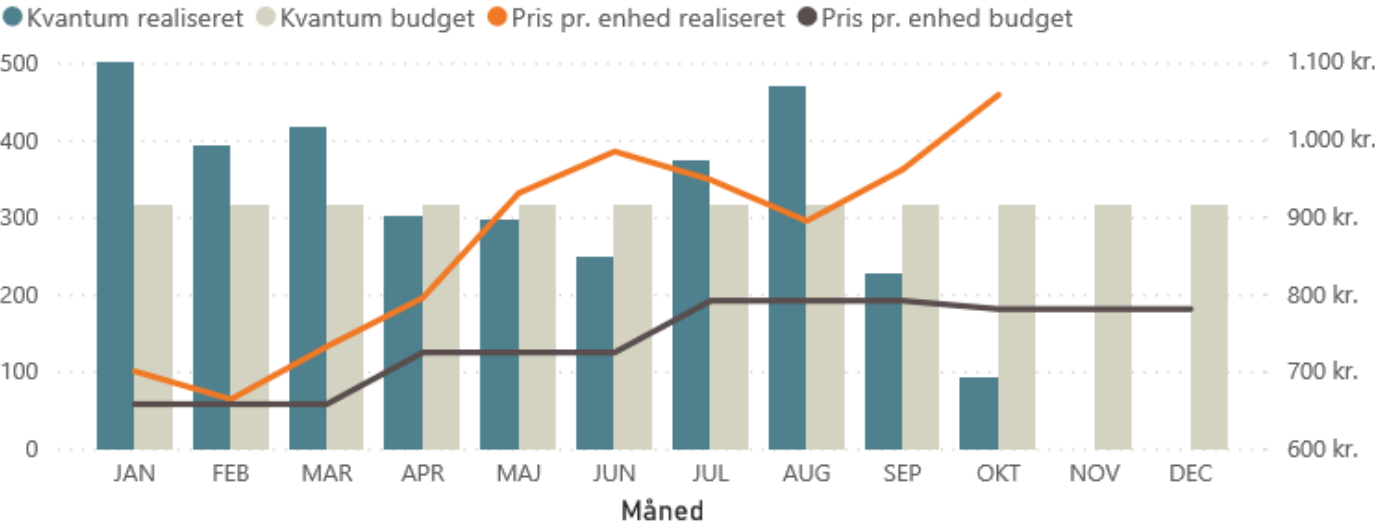
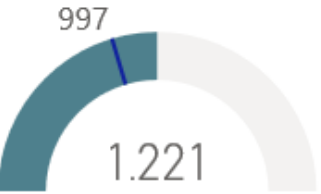
● Døde, pct. ● Kasserede, pct.



Pris pr. enhed ÅTD



Kvantum ÅTD



Hvordan får du størst værdi af produkterne?

Du og din regnskabsassistent bruger allerede:

- Ø90, Årsrapport og Summax.

Følgende giver endnu større værdi:

- Budget. (hvis ingen budget, tager den kun sidste års regnskab)
- Automatisk konto udtog.

Hvad kunne I ønske af overblik / værktøjer / andet – som kunne hjælpe med styring og ledelse – og økonomi?

-
-
-
-
-
-
-

Afslutning

2,50 FEsv. Thomas Lausten:

- <https://www.youtube.com/watch?v=HqpfEBWC-Bk> Foderautomater
- <https://www.youtube.com/watch?v=A6WnWYm1Bho&t=15s> Foderlade